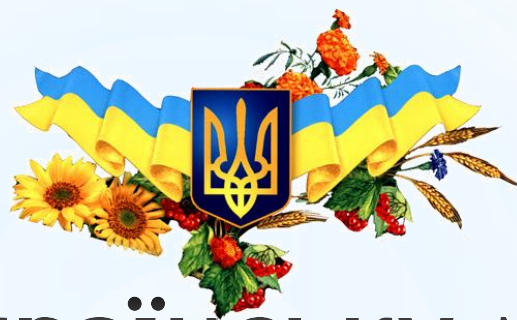

Українська мова

Українську мову
обмежували, забороняли
і відміняли протягом
останніх чотирьох
сторіч. Офіційно -
циркулярами, указами,
законами, анафемами
тощо.

1622 — наказ царя Михайла з подання Московського патріарха Філарета спалити в державі всі примірники надрукованого в Україні "Учительного Євангелія" К. Ставровецького.

1720 — указ Петра I про заборону книгодрукування українською мовою і вилучення українських текстів з церковних книг.

1876 — Емський указ Олександра про заборону друкування та ввозу з-за кордону будь-якої україномовної літератури, а також про заборону українських сценічних вистав і друкування українських текстів під нотами, тобто народних пісень.

1881 — заборона викладання у народних школах та виголошення церковних проповідей українською мовою.

1884 — заборона Олександром III українських театральних вистав у всіх малоросійських губерніях.

1892 — заборона перекладати книжки з російської мови на українську.

1895 — заборона Головного управління в справах друку видавати українські книжки для дітей.

1914 — заборона відзначати 100-літній ювілей Тараса Шевченка; указ Миколи II про скасування української преси.

1925 — остаточне закриття українського "таємного" університету у Львові

1926 — лист Сталіна "Тов. Кагановичу та іншим членам ПБ ЦК КП(б)У" з санкцією на боротьбу проти "національного ухилу", початок переслідування діячів "українізації".

1933 — телеграма Сталіна про припинення "українізації".

1972 — заборона партійними органами відзначати ювілей музею І.Котляревського в Полтаві.

1973 — заборона відзначати ювілей твору І. Котляревського "Енеїда".

**Загалом
176 заборон**

ЗАКОН
УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

(Закон втратив чинність на підставі Закону
N 5029-VI (5029-17) від 03.07.2012, ВВР,
2013, N 23, ст.218)

Про мови в Українській РСР

(Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1989, Додаток до N 45, ст.631)

(Вводиться в дію Постановою ВР N 8313-11 від 28.10.89,
ВВР, 1989, Додаток до N 45, ст. 632)

(Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 75/95-ВР від 28.02.95, ВВР, 1995, N 13, ст.85
N 594-IV (594-15) від 06.03.2003, ВВР, 2003, N 24, ст.159)

Українська РСР визнає життєдайність та суспільну цінність усіх національних мов і беззастережно гарантує своїм громадянам національно-культурні та мовні права, виходячи з того, що тільки вільний розвиток і рівноправність національних мов, висока мовна культура є основою духовного взаєморозуміння, культурного взаємозбагачення та зміцнення дружби народів.

Українська мова є одним з вирішальних чинників національної самобутності українського народу.

Українська РСР забезпечує українській мові статус державної з метою сприяння всебічному розвитку духовних творчих сил українського народу, гарантування його суверенної національно-державної майбутності.

АКТ

Проголошення Незалежності України

Виходячи із смертельної небезпеки, що нависла було над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року,

- продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,
- виходячи з права нації на самовизначення, передбаченого Статутом Організації Об'єднаних Націй та іншими міжнародно-правовими документами,
- здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто

ПРОГЛОШУЄ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ та створення самостійної української держави — УКРАЇНИ.

Територія України є неподільною і недоторканою.

Віднині на території України мають чинність виключно Конституція України і закони України.

Цей Акт набуває чинності з моменту його схвалення.

24 серпня 1991 року

Голова Верховної Ради України

Леонід Кравчук

БЮЛЕТЕНЬ

для голосування на всеукраїнському референдумі

А К Т

ПРОГЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року,

- продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,
- виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами,
- здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто

ПРОГЛОШУЄ

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ та створення самостійної української держави — УКРАЇНИ.

Територія України є неподільною і недоторканою.

Віднині на території України мають чинність виключно Конституція і закони України.

Цей акт набуває чинності з моменту його схвалення.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

24 серпня 1991 року

«Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?»

«ТАК, ПІДТВЕРДЖУЮ»

«НІ, НЕ ПІДТВЕРДЖУЮ»

Залиште одну із вказаних відповідей, іншу викресліть.

Бюлетень, в якому під час голосування викреслені всі слова «Так, підтверджую» та «Ні, не підтверджую» або не викреслене жодне слово, визнається недійсним.

Конституція України

Конституція – це
Основний Закон
держави.

Нова Конституція
України була
прийнята 28 червня
1996 року.

Конституція України
складається з
п'ятнадцяти розділів.

Стаття 10 Конституції України, прийнятої Верховною Радою 28 червня 1996 року, українська мова є державною мовою в Україні, "держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування в усіх сферах суспільного життя на всій території України"

Стаття 7. Регіональні мови або мови меншин України

1. Принципи мовної політики, викладені у статті 5 цього Закону, застосовуються до всіх регіональних мов або мов меншин України, які вживаються в межах її території.

2. У контексті Європейської хартії регіональних мов або мов меншин до регіональних мов або мов меншин України, до яких застосовуються заходи, спрямовані на використання регіональних мов або мов меншин, що передбачені у цьому Законі, віднесені мови: російська, білоруська, болгарська, вірменська, гагаузька, ідиш, кримськотатарська, молдавська, німецька, новогрецька, польська, ромська, румунська, словацька, угорська, русинська, караїмська, кримчацька.

3. До кожної мови, визначеної у частині другій цієї статті, застосовуються заходи, спрямовані на використання регіональних мов або мов меншин, що передбачені у цьому Законі, за умови, якщо кількість осіб - носіїв регіональної мови, що проживають на території, на якій поширена ця мова, становить 10 відсотків і більше чисельності її населення.

За рішенням місцевої ради в окремих випадках, з урахуванням конкретної ситуації, такі заходи можуть застосовуватися до мови, регіональна мовна група якої становить менше 10 відсотків населення відповідної території.

Право ініціювання питання щодо застосування заходів, спрямованих на використання регіональних мов або мов меншин, належить також мешканцям території, на якій поширена ця мова.

У разі збору підписів понад 10 відсотків осіб, які мешкають на певній території, місцева рада зобов'язана прийняти відповідне рішення протягом 30 днів з моменту надходження підписних листів. Дії або бездіяльність місцевої ради можуть бути оскаржені до суду в порядку адміністративного судочинства.

Порядок формування ініціативних груп та складання підписних листів у такому випадку визначається законодавством про референдуми.

4. Чисельність регіональної мовної групи на певній території визначається на підставі даних Всеукраїнського перепису населення про мовний склад населення у розрізі адміністративно-територіальних одиниць (Автономної Республіки Крим, областей, районів, міст, селищ, сіл).

Венеційська комісія — дорадчий орган Ради Європи з питань конституційного права, котрий надає висновки про відповідність проектів законодавчих актів європейським стандартам та цінностям. Офіційна назва — Європейська комісія за демократію через право.

«У першу чергу не зрозуміло, які адміністративно-територіальні одиниці в цих положеннях означають слово «регіон». Чи стосується це області, чи буде відноситися до села, міста, або району? Крім того, поняття «регіональна мова» взагалі є неясним», - вказано у висновку Венеціанської комісії

Європейці доречно запитують, «чи врахували автори законопроекту, що в певній територіальній одиниці дві або більше мов можуть відповідати 10% критерію, і чи передбачили вони наслідки такої ситуації»?

Стаття 1. Українська мова – єдина державна мова в Україні

1. Єдиною державною (офіційною) мовою в Україні є українська мова.

2. Статус української мови як єдиної державної мови не може бути підставою для заперечення мовних прав і потреб осіб, що належать до національних меншин.

Стаття 4. Обов'язок громадянина України володіти державною мовою

1. Кожний громадянин України зобов'язаний володіти державною мовою як мовою свого громадянства.
2. Держава забезпечує кожному громадянину України можливості для оволодіння державною мовою через систему закладів дошкільної, загальної шкільної та вищої освіти.
3. Держава забезпечує можливість вільно опанувати державну мову громадянам, які в минулому не мали такої змоги.

Хто буде складати іспити з української мови?

Окремі категорії осіб повинні будуть здавати іспити, проводити які буде спеціально створений Центр української мови. До таких належать:

*особи, які мають намір отримати громадянство України;
особи, які претендують на здобуття посад на державній службі, в органах місцевого самоврядування, збройних силах, органах внутрішніх справ, судах, навчальних закладах, закладах охорони здоров'я, підприємствах державної та комунальної власності.*

Єдиним документом, що підтверджує рівень володіння українською мовою, буде державний сертифікат, що видається за результатами іспиту. У перший раз іспит здається безкоштовно. У разі провалу перездача здійснюється не частіше, ніж раз на півроку.

Телевізор і радіо

Мовлення недержавною мовою має становити не більше 10% на загальнонаціональних каналах і радіостанціях і не більше 20% на регіональних. Всі іншомовні передачі повинні дублюватися державною мовою.

Друковані ЗМІ та книговидання

Видання друкованих ЗМІ здійснюється державною мовою. За бажанням видавця він може випускати іншомовні версії за умови, що обсяг продукції українською мовою буде становити не менше 50% загального тиражу.

В окремих випадках видання друкованих ЗМІ може здійснюватися на офіційних мовах Євросоюзу.

Ті ж правила передбачені і для книг. Кількість найменувань книг українською мовою в магазинах не повинно бути менше 50%.

Кіно, театр

Оголошення, афіші та інші інформаційні матеріали про культурні заходи, а також вхідні квитки випускаються виключно українською мовою. Театральні вистави на іноземних мовах в державних або комунальних театрах повинні супроводжуватися субтитрами українською мовою.

Кінотеатри також можуть демонструвати фільми мовою оригіналу, відмінному від державного, супроводжуючи їх субтитрами. Однак сумарна кількість сеансів таких картин не повинно перевищувати 10%.

Мова інтернету

Інтернет-представництва засобів масової інформації, зареєстрованих в Україні, а також приватних підприємств, що реалізують товари і послуги в Україні, повинні працювати на державній мові. Поряд з версією інтернет-представництв (в тому числі, інтернет-сайтів, сторінок в соціальних мережах і так далі), виконаних державною мовою, можуть також існувати версії іншими мовами. Версія українською мовою завантажується за замовчуванням і має обсяг інформації не менший, ніж іншомовні версії.

Реклама і технічна документація

Технічна і проектна документація, рекламна продукція виготовляються державною мовою.

Маркування, інструкції по використанню, інформація про товари і послуги, що реалізуються на території України, виконуються державною мовою. Якщо маркування, інструкції та інформація про товари (послуги) паралельно містять текст на інших мовах, їх змістовне наповнення і обсяг не повинні бути більшим, ніж державною мовою. Розмір шрифту тексту на іншій мові також не може бути більше розміру шрифту на українській.

Лікарні, транспорт, магазини, сфера послуг
Послуги в медустановах, на транспорті, в магазинах, сфері побутового обслуговування надаються державною мовою.
На прохання пацієнта, клієнта, споживача може використовуватися мова, прийнятна для обох сторін.

Хто такий мовний інспектор?

Проектом закону передбачається створення цілого ряду нових інститутів. Зокрема, будуть працювати 27 мовних інспекторів, які будуть підконтрольні уповноваженому по захисту державної мови.

До цих посадових осіб громадяни зможуть звертатися зі скаргами з приводу невиконання закону "Про державну мову".

Мовні інспектори матимуть право проводити мовні інспекції, контролювати виконання закону в органах влади, у всіх організаціях і установах, отримувати будь-які документи або їх копії для мовної експертизи, складати акти і протоколи, на підставі яких уповноважений із захисту державної мови буде накладати адміністративні стягнення.

Порушення вимог Закону України «Про державну мову» щодо обов'язкового застосування державної мови під час засідань, заходів, зустрічей і робочого спілкування, в актах, діловодстві та документообігу в органах державної влади, і органах місцевого самоврядування в Україні, на державних і комунальних підприємствах, в установах та організаціях, інших суб'єктах господарювання державної і комунальної форм власності, у судочинстві, в Збройних Силах України та інших військових формуваннях, в органах правопорядку, на державному кордоні України, в процесі виборі та референдумів, в міжнародних договорах України - тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від **двохсот до чотирьохсот** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порушення вимог Закону України «Про державну мову» щодо застосування державної мови у сфері освіти, науки, культури, книговидання, електронних інформаційних систем, інформації для загального ознайомлення, публічних заходів, технічної і проектної документації, реклами, охорони здоров'я, юридичних послуг, спорту, телекомунікацій та поштового зв'язку, транспорту - тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від **двохсот до трьохсот** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порушення вимог Закону України «Про державну мову» щодо застосування державної мови друкованими засобами масової інформації -
тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від **чотирьохсот до п'ятсот** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порушення вимог Закону України «Про державну мову» щодо застосування державної мови щодо надання інформації про товари та послуги суб'єктами господарювання усіх форм власності -
тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від **трьохсот до чотирьохсот** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

**Мова - душа
народу. Потрібно
зберегти її та
пронести крізь
віки.**

Дякую за увагу!

